

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 29 ΚΑΙ 30
ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ
ΕΡΓΑ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2018 ΕΩΣ 2023

Κατασκευή και λειτουργία της Φάσης 10 της οικιστικής ανάπτυξης «Venus Gardens»
στην Κοινότητα Χλώρακας της Επαρχίας Πάφου

Αρ. Αίτησης για Πολεοδομική Άδεια ΠΑΦ/0237/2020

Αρ.Φακ.02.10.011.015.005.006

1. Εισαγωγή

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως με αριθμό φακέλου ΠΑΦ/0237/2020 και ημερομηνία 19.12.2022 απέστειλε στο Τμήμα Περιβάλλοντος επιστολή συνοδευόμενη από ΜΕΕΠ για την κατασκευή και λειτουργία της Φάσης 10 της οικιστικής ανάπτυξης «Venus Gardens» στην Κοινότητα Χλώρακας της Επαρχίας Πάφου.

Ο κύριος του έργου προχώρησε, όπως προβλέπουν οι πιο πάνω Νόμοι, στη γνωστοποίηση της υποβολής της ΜΕΕΠ, σε δύο καθημερινές εφημερίδες όπως επίσης και του δικαιώματος υποβολής στην Περιβαλλοντική Αρχή, εντός 30 ημερών, απόψεων ή παραστάσεων αναφορικά με το περιεχόμενο της ΜΕΕΠ ή αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον.

Για το εν λόγω έργο έγινε δημόσια παρουσίαση με ανάρτηση έντυπης ανακοίνωσης σε πίνακα ανακοινώσεων στο Κοινοτικό Συμβούλιο Χλώρακας, ανάρτηση ανακοίνωσης στις διαδικτυακές εφημερίδες «Offsite» και «Stockwatch», γνωστοποίηση στην ιστοσελίδα του Κύριου του Έργου και στην ιστοσελίδα της εταιρίας ALA Planning Partnership (μελετητές έργου) και στάλθηκαν και ηλεκτρονικές προσκλήσεις σε Αρμόδιες Αρχές και Φορείς (όπως το Τμήμα Περιβάλλοντος και το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, ο Έπαρχος Πάφου και το Κοινοτικό Συμβούλιο Χλώρακας). Κατά την εν λόγω δημόσια παρουσίαση του έργου, τέθηκαν ερωτήματα εκ μέρους των συμμετεχόντων, τα οποία απαντήθηκαν εκ μέρους των μελετητών. Δεν λήφθηκαν οποιαδήποτε περαιτέρω σχόλια από το κοινό.

Η ΜΕΕΠ εξετάστηκε στην Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον κατά τη Συνεδρία της στις 5.4.2023 όπου και αξιολογήθηκε.

Με βάση τις απόψεις των μελών της Επιτροπής, την επιτόπια επίσκεψη, τις θέσεις των διαφόρων Τμημάτων και τη ΜΕΕΠ, ετοιμάστηκε η Γνωμοδότηση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

Το προτεινόμενο έργο αποτελεί μέρος ενιαίας ανάπτυξης οικιστικής / παραθεριστικής κατοικίας («Venus Gardens»), με κοινόχρηστους χώρους και ιδιωτικό οδικό δίκτυο, η οποία οργανώνεται σε επιμέρους γειτονιές, που αναπτύσσονται αμφιθεατρικά ακολουθώντας τη μορφολογία του εδάφους. Τα κτίρια είναι ως επί το πλείστο πανταχόθεν ελεύθερα, με κήπους, πράσινο και θέα προς τη θάλασσα. Η ανάπτυξη διαθέτει δυο δημόσιες προσβάσεις, μια στο δυτικότερο και μια στο ανατολικότερο άκρο. Η ανάπτυξη πλαισιώνεται από δημόσιους γραμμικούς χώρους πρασίνου, με πεζόδρομους και παιδότοπους. Το δίκτυο ιδιωτικού πρασίνου, που διατρέχει την ανάπτυξη, συνδέεται ανά γειτονιά καθώς και με το δημόσιο πράσινο. Η οικιστική δομή της ανάπτυξης αποτελείται κυρίως από μονοκατοικίες ή συγκροτήματα μεζονετών.

Το προτεινόμενο Έργο αφορά στην κατασκευή και λειτουργία της Φάσης 10 της οικιστικής ανάπτυξης «Venus Gardens» και περιλαμβάνει την κατασκευή και λειτουργία δύο (2) κτιρίων (Block 2 και Block 3) έξι (6) ορόφων (με ισόγειο σε προεξοχή) και καλυμμένους χώρους στάθμευσης. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ, το συνολικό εμβαδό της ανάπτυξης (ολόκληρου του Έργου) ανέρχεται στα περίπου 29.400 m² ενώ το συνολικό εμβαδόν γης της Φάσης 10, η οποία και αποτελεί το αντικείμενο εξέτασης της ΜΕΕΠ, ανέρχεται στα 17.634 m². Από αυτό τα 3.306 m² θα δοθούν για τον χώρο πρασίνου. Το εκτιμώμενο ποσοστό σφράγισης του εδάφους από μη διαπερατά υλικά ανέρχεται στο 51% (8.997 m²) περίπου.

Σύμφωνα με την Αίτηση για έκδοση Πολεοδομικής Άδειας η οποία υποβλήθηκε στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως για το έργο το 2020, το έργο χωροθετείται εντός των τεμαχίων με αριθμό 293, 623, 295, 59, 296, 57, 631 και 624 των Φ/Σχ.45/58 και 51/02. Το κτηματικό σχέδιο του προτεινόμενου έργου (Φάση 10) παρουσιάζεται στην Εικόνα 1. Τα χαρακτηριστικά των τεμαχίων παρουσιάζονται στον Πίνακα 1.

Για την κατασκευή των κτιρίων δεν θα υπάρξουν υπόγεια επίπεδα. Το ύψος των κτηρίων θα ανέλθει περίπου στα 27 m από το επίπεδο του εδάφους. Πέραν των κτιρίων, στη Φάση 10 περιλαμβάνεται και η κατασκευή και λειτουργία κολυμβητικής δεξαμενής, γηπέδου αντισφαίρισης, χώρων στάθμευσης και ιδιωτικού χώρου πρασίνου. Το έργο χωροθετείται εντός των ορίων του Κοινοτικού Συμβουλίου Χλώρακας της Επαρχίας Πάφου.

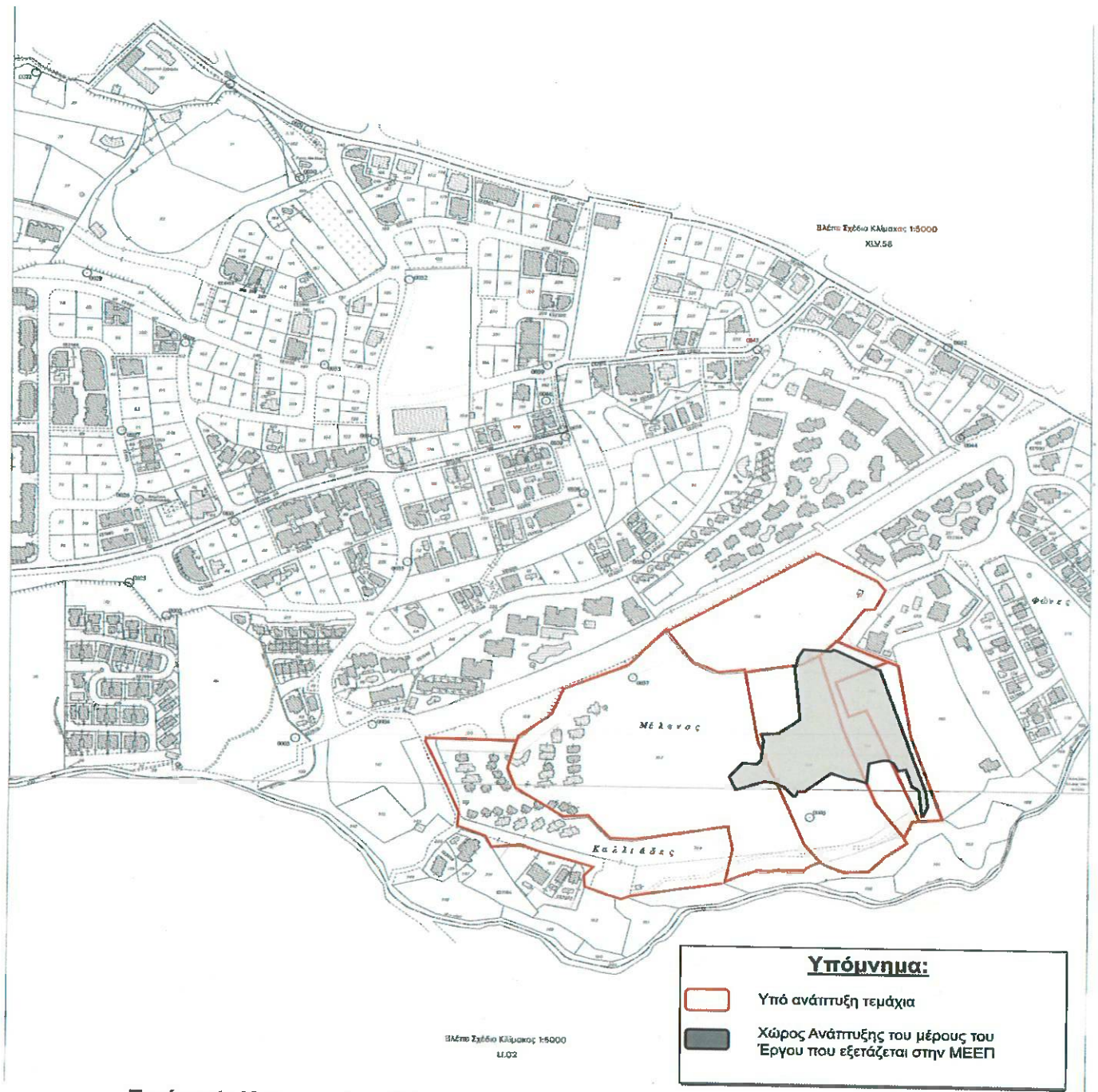
Παράλληλα, θα δημιουργηθεί κοινόχρηστη (για το Έργο) κολυμβητική δεξαμενή, χώροι στάθμευσης (συνολικού εμβαδού 1.350 m²) και γήπεδο αντισφαίρισης. Επίσης, προτείνεται η δημιουργία χώρου πρασίνου, προσβάσιμου στο κοινό, συνολικού εμβαδού 3.306 m² ως αντισταθμιστικό μέτρο για τα πολυώροφα (ψηλά) κτίρια Block 2 και Block 3.

Όσον αφορά τους προβλεπόμενους χώρους στάθμευσης, αυτοί ανέρχονται στους 116 και θα είναι υπέργειοι, ενώ οι 62 θα είναι αποκλειστικά για χρήση των κτιρίων Block 2 και Block 3. Επίσης, θα διαμορφωθούν συνολικά 8 χώροι στάθμευσης για ΑΜΕΑ, εκ των οποίων οι 4 θα είναι αποκλειστικά για χρήση των κτιρίων Block 2 και Block 3. Οι χώροι στάθμευσης θα χωροθετηθούν στα ανατολικά των δύο κτιρίων και οι χώροι που θα είναι αποκλειστικά για χρήση από τα δύο κτίρια θα διαμορφωθούν στο ισόγειο του κάθε κτιρίου. Πέραν των χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων, προβλέπονται και χώροι στάθμευσης ποδηλάτων στον κοινόχρηστο υπαίθριο χώρο του κάθε κτιρίου (Block 2 και Block 3).

Στην οροφή των δύο κτιρίων που θα κατασκευαστούν στο πλαίσιο του έργου, θα τοποθετηθούν Φ/Β πλαίσια για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας καθώς επίσης και ηλιακά πλαίσια για την εξασφάλιση ζεστού νερού χρήσης.

Η προτεινόμενη ανάπτυξη εμπίπτει στο Τοπικό Σχέδιο Πάφου. Τα τεμάχια του έργου εμπίπτουν κατά το πλείστο σε Πολεοδομική Ζώνη Κα9 με ανώτατο συντελεστή δόμησης 40%, συντελεστή κάλυψης 25% και μέγιστο αριθμό ορόφων τους 2 (10 m), ενώ δύο εκ των τεμαχίων

και μέρος τρίτου τεμαχίου εμπίπτουν σε πολεοδομική ζώνη Γα4 όπως φαίνεται στον Πίνακα 1 πιο πάνω.

Εικόνα 1: Κτηματικό σχέδιο του προτεινόμενου έργου (Φάση 10)

Στον Πίνακα 2 παρουσιάζονται τα επί μέρους χαρακτηριστικά των δύο κτιρίων (Block 2 και Block 3).

Αναφορικά με τον αριθμό ορόφων και με το ύψος των κτιρίων με βάση τον προτεινόμενο σχεδιασμό, παρουσιάζεται υπέρβαση. Συγκεκριμένα, με βάση τους σχετικούς κανονισμούς, τα κτίρια είναι εξώροφα και το ύψος τους είναι της τάξης των 27 m, ενώ τα ανώτατα επιτρεπόμενα ανέρχονται στους δύο (2) ορόφους και τα 10 m αντίστοιχα. Τα ειδικά ζητήματα σχεδιασμού ψηλών κτιρίων στις αστικές περιοχές των μεγάλων αστικών κέντρων, όπως είναι η Χλώρακα στην αστική περιοχή Πάφου, εξετάζονται με βάση τη διακριτική ευχέρεια του

Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και το σχετικό Διευκρινιστικό Πλαίσιο. Σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ, ο προτεινόμενος σχεδιασμός έχει λάβει υπόψη τις απαιτήσεις του Διευκρινιστικού Πλαισίου, πχ. μειωμένο ποσοστό κάλυψης, αυξημένες αποστάσεις από τα σύνορα, παραχώρηση για χρήση από το κοινό ιδιωτικού τοπιοτεχνημένου πρασίνου, ετοιμασία Μελέτης Σκίασης. Τυχόν ειδικά επιμέρους ζητήματα που αφορούν στις απαιτήσεις του Διευκρινιστικού Πλαισίου μπορούν να ικανοποιηθούν σε συνεννόηση του κυρίου του έργου με την αρμόδια Πολεοδομική Αρχή.

Πίνακας 1: Χαρακτηριστικά τεμαχίων έργου

Αριθμός Εγγραφής	Φύλλο/ Σχέδιο	Τμήμα	Αριθμός Τεμαχίου	Δήμος/ Κοινότητα	Εμβαδόν Τεμαχίου (σε m ²)	Πολεοδομική Ζώνη
0/4864	51/02	0	57	Χλώρακα	669	Γα4
0/4861	51/02	0	59	Χλώρακα	2007	Γα4
0/5750	45/58	0	293	Χλώρακα	19064	Κα9 & Γα4
0/6834	45/58	0	295	Χλώρακα	39800	Κα9
0/5116	45/58	0	631	Χλώρακα	13044	Κα9
0/6114	45/58	0	296	Χλώρακα	17392	Κα9
0/6032	45/58	0	624	Χλώρακα	5352	Κα9
0/6031	45/58	0	623	Χλώρακα	5686	Κα9

Πίνακας 2: Επί μέρους χαρακτηριστικά των δύο κτιρίων (Block 2 και Block 3)

Επίπεδο	Block 2	Block 3
Ισόγειο	<ul style="list-style-type: none"> • 4 διαμερίσματα • Αποθηκευτικοί χώροι • 5 χώροι στάθμευσης (εκ των οποίων 2 είναι για ΑΜΕΑ) 	<ul style="list-style-type: none"> • 4 διαμερίσματα • Αποθηκευτικοί χώροι • 5 χώροι στάθμευσης (εκ των οποίων 2 είναι για ΑΜΕΑ)
Όροφος 1-5	<ul style="list-style-type: none"> • 5 διαμερίσματα • Χώροι ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων 	<ul style="list-style-type: none"> • 5 διαμερίσματα • Χώροι ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων
Όροφος 6	<ul style="list-style-type: none"> • 2 διαμερίσματα 	<ul style="list-style-type: none"> • 2 διαμερίσματα
Οροφή	<ul style="list-style-type: none"> • Φωτοβολταϊκά πλαίσια • Υδατοδεξαμενές 	<ul style="list-style-type: none"> • Φωτοβολταϊκά και ηλιακά πλαίσια • Υδατοδεξαμενές

Το νότιο και βόρειο όριο της Οικιστικής Ζώνης Κα9 εφάπτεται σε Ζώνες εκτός Ορίου Ανάπτυξης, (λωρίδες γης που παρεμβάλλονται μεταξύ της ζώνης ανάπτυξης του Έργου και άλλων ζωνών ανάπτυξης). Συγκεκριμένα, νότια του χώρου ανάπτυξης σε απόσταση περίπου 95 m εκτείνεται η Αγροτική Ζώνη Γα4 (ανώτατος ΣΔ 0,10:1) από την οποία διέρχεται ο Ποταμός Κοσηινάς. Κατά μήκος του βόρειου ορίου της Οικιστικής Ζώνης Κα9 καθορίζεται η Ζώνη Προστασίας Δα2 (ανώτατος ΣΔ 0,01:1) η οποία αποτελεί μια λωρίδα προστασίας περιμετρικά των Οικιστικών Ζωνών.

Ο χώρος ανάπτυξης χωροθετείται σε άδεια τεμάχια, στην Κοινότητα Χλώρακας, επαρχία Πάφου. Προς όλες τις κατευθύνσεις, η περιοχή κυριαρχείται από οικιστικές / παραθεριστικές αναπτύξεις. Στα βόρεια συναντώνται κυρίως μεικτές αναπτύξεις (κυρίως εμπορικές – οικιστικές, και εστίασης – οικιστικές), όπως και στα ανατολικά. Στα νότια εντοπίζονται καλλιέργειες (εντός του καναλιού του υδατορέματος), και άδεια τεμάχια. Στα δυτικά εντοπίζονται επίσης άδεια τεμάχια.

Η πρόσβαση στον χώρο ανάπτυξης επιτυγχάνεται από τα δυτικά από τον τοπικό δρόμο, την Οδό Κυριάκου Αδάμου, που συμβάλλει με την Λεωφόρο Ελευθερίας η οποία εμπίπτει στην κατηγορία του κύριου δευτερεύοντος οδικού δικτύου του ΤΣΠ. Επίσης, ο χώρος ανάπτυξης έχει πρόσβαση και από τα ανατολικά από άλλον τοπικό δρόμο, την Οδό Καλιάνας. Άλλες πρόνοιες του ΤΣΠ αναφορικά με το οδικό δίκτυο της περιοχής, περιλαμβάνουν την υλοποίηση δρόμου πρωταρχικής σημασίας που θα διέρχεται από τα βόρεια του χώρου ανάπτυξης του Έργου, σε απόσταση της τάξης των 100μ. Ο δρόμος αυτός θα συμβάλλει στα δυτικά με τον επίσης προγραμματιζόμενο παραλιακό δρόμο Χλώρακας- Λέμπας- Κισσόνεργας και στα ανατολικά με τον υφιστάμενο υπεραστικό δρόμο Πάφου- Πόλις Χρυσοχούς (B7).

Η γενική τοπογραφία της περιοχής χαρακτηρίζεται ως μερικώς κατηφορική με κλίση προς τη θάλασσα (προς τα δυτικά) και ανηφορική προς τα ανατολικά. Επίσης εντός των τεμαχίων διακρίνεται ελαφριά κατηφορική κλίση προς τα βόρεια και μια απότομη κλίση προς τα νότια, με το κεντρικό μέρος τους να είναι ελαφρώς υπερυψωμένο. Τα τεμάχια ανάπτυξης βρίσκονται σε υψόμετρο 56-90 μέτρων πάνω από τη ΜΣΘ.

Για το υπό μελέτη Έργο εκπονήθηκε Γεωτεχνική Μελέτη. Με βάση τα αποτελέσματα της, φαίνεται πως ο χώρος ανάπτυξης προσφέρεται για το Έργο, αλλά θα πρέπει κατά το σχεδιασμό της θεμελίωσης να ληφθούν υπόψη τα μηχανικά χαρακτηριστικά των εδαφών. Σημειώνεται ότι κατά την εκπόνηση της μελέτης εντοπίστηκε νερό σε 3 γεωτρήσεις (Bh1, Bh2 και Bh3), σε βάθος μεταξύ 8,5 – 8,8 m κάτω από την επιφάνεια του εδάφους. Καθώς στο υπό μελέτη Έργο δεν αναμένεται να δημιουργηθούν – εκσκαφθούν υπόγειοι χώροι (με εξαίρεση μέρος της κολυμβητικής δεξαμενής), δεν αναμένεται να υπάρξει η ανάγκη για εργασίες αποστράγγισης.

Από το νότιο άκρο των υπό μελέτη τεμαχίων διέρχεται εγγεγραμμένο υδατόρεμα (Ποταμός Κοσηινάς). Επίσης, τα τεμάχια ανάπτυξης του προτεινόμενου έργου συνορεύουν με το νότιο άκρο της Ζώνης Ευαίσθητης στη Νιτρορύπανση – Πέγαιας, όπως αυτές ορίστηκαν προς ικανοποίηση του περί Ελέγχου της Ρύπανσης των νερών (Ευπρόσβλητες Ζώνες λόγω Νιτρορύπανσης και κατηγορίες Νερών που Υφίστανται ή Ενδέχεται να Υποστούν Νιτρορύπανση) Διατάγματος του 2008 (Κ.Δ.Π. 186/2008). Επίσης, σύμφωνα με στοιχεία από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, τα υπό μελέτη τεμάχια δεν εμπίπτουν σε ζώνη προστασίας των γεωτρήσεων ύδρευσης, ωστόσο εντός του χώρου ανάπτυξης εντοπίζεται μια υδρολογική γεώτρηση με ονομασία H6020-0396.

Στον χώρο ανέγερσης του Προτεινόμενου Έργου, εντός των τεμαχίων ανάπτυξης, εντοπίζεται ελάχιστη ποώδης βλάστηση και ένα μόνο δέντρο Τρεμιθιάς (*Pistacia terebinthus*). Η απουσία βλάστησης εντός των τεμαχίων μελέτης παρατηρείται λόγω του ότι τα τεμάχια είναι απογυμνωμένα. Τα είδη κλωρίδας που καταγράφηκαν εντός και περιμετρικά των τεμαχίων

μελέτης του έργου δεν χαρακτηρίζονται ως προστατευόμενα είδη και ως εκ τούτου εκτιμάται ότι ο οποιοσδήποτε επηρεασμός τους δεν θα επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις.

Για το υπό μελέτη έργο διενεργήθηκε μια ημερήσια καταγραφή των ειδών της πτηνοπανίδας στις 12/07/2021 και εντοπίστηκαν συνολικά 12 είδη πτηνών εκ των οποίων μόνο τα 3 εντοπίστηκαν εντός των τεμαχίων μελέτης, ενώ δεν εντοπίστηκαν φωλιές πτηνών στην περιοχή μελέτης. Από τα 12 είδη πτηνών που εντοπίστηκαν τα τέσσερα (4) είδη (*Corvus corone cornix* (Κόρωνος), *Streptopelia decaocto* (Φιλικουτούνι), *Columba livia* (Περιστέρι) και *Columba palumbus* (Φάσσα)), περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας για τη διατήρηση των αγρίων πτηνών (2009/147/EK) ως είδη που μπορεί να αποτελέσουν θηρεύσιμα είδη. Τα τέσσερα (4) είδη (*Hirundo rustica* (Σταβλοχελίδονο), *Passer domesticus* (Στρούθος), *Falco tinnunculus* (Κίτσης) και *Galerida cristata* (Σκορταλλός)) συγκαταλέγονται στην κατηγορία «SPEC 3» στην Λίστα για τα Καθεστώτα Διατήρησης των Ευρωπαϊκών Πτηνών ως είδη των οποίων οι πληθυσμοί δεν είναι συγκεντρωμένοι στην Ευρώπη αλλά βρίσκονται σε δυσμενές καθεστώς διατήρησης.

Οι κατασκευαστικές εργασίες αναμένεται να διαρκέσουν για περίπου 2-3 χρόνια (24 - 36 μήνες).

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το Έργο και των πιθανών επιπτώσεων που το Έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

Οι επιπτώσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών (βραχυπρόθεσμες) αφορούν μεταξύ άλλων τις ακόλουθες:

Επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά

Το εργοτάξιο και οι εργασίες που θα εκτελούνται σε αυτό, κατά την κατασκευή του Έργου, μπορεί να αποτελέσουν πηγές ρύπανσης των υδατικών πόρων λόγω επιφανειακής απορροής ή διείσδυσης ρυπογόνων ουσιών στα υπόγεια ύδατα διάμεσου του εδάφους. Οι βασικότερες πιθανές αιτίες ρύπανσης τους μπορεί να είναι:

- Κακή διαχείριση του εργοταξίου και των υλικών.
- Αστοχία / Μη επαρκής συντήρηση μηχανήματων / εξοπλισμού.

Η κακή διαχείριση του εργοταξίου αφορά κυρίως την ανεξέλεγκτη απόρριψη αποβλήτων και την ακατάλληλη αποθήκευση εξοπλισμού και άλλων αγαθών, ιδιαίτερα επικίνδυνων υλών αυξάνοντας τις πιθανότητες να παρασυρθούν υλικά από την επιφανειακή απορροή. Επίσης, υπάρχει ο κίνδυνος να προκληθεί ρύπανση των υδατικών πόρων από διαρροές καυσίμων ή μηχανέλαιων από τα μηχανήματα ή τα οχήματα που θα χρησιμοποιούνται στο εργοτάξιο, ειδικά εάν υπάρξει αστοχία μηχανημάτων ή γίνεται χρήση παλαιού ή ακατάλληλα συντηρημένου εξοπλισμού. Η πιθανότητα διάδοσης των ρυπογόνων ουσιών σε παραπλήσιες περιοχές αυξάνεται σε περίπτωση έντονων βροχοπτώσεων.

Επιπτώσεις στο έδαφος

Επιπτώσεις στο έδαφος κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών πιθανόν να προκληθούν από τυχαίες διαρροές καυσίμων, υδραυλικών ελαίων ή άλλων χημικών ουσιών, καθώς επίσης και από τη μη σωστή διαχείριση των στερεών ή και υγρών αποβλήτων (ΑΕΚΚ, οικοδομικά απόβλητα, απόβλητα συσκευασιών και εξοπλισμού, ξεπλύματα συσκευασιών και μπετονιέρων, υγρά απόβλητα αστικού τύπου, κλπ). Επίσης, επιπτώσεις στο έδαφος

αναμένεται να προκληθούν και λόγω συμπίεσης του εδάφους από τη διακίνηση βαρέου τύπου οχημάτων, καθώς επίσης και από τη σφράγιση του εδάφους από τα μέρη και τμήματα του έργου που θα κατασκευαστούν από μη διαπερατά υλικά. Όσον αφορά τα υλικά εκσκαφής, αναμένεται ότι θα παραχθούν περίπου 10.000 m³, εκ των οποίων εκτιμάται ότι θα αξιοποιηθεί μια ποσότητα της τάξεως των 3.000 m³ για επιχωματώσεις και η υπόλοιπη ποσότητα θα μεταφερθεί σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης ΑΕΚΚ. Η προσωρινή αποθήκευση των εκσκαφθέντων αποβλήτων στην περιοχή, κατά την εκτέλεση χωματουργικών και κατασκευαστικών εργασιών, μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις στο έδαφος και στο περιβάλλον γενικότερα, εάν δεν εφαρμοστούν τα προτεινόμενα μέτρα άμβλυσης και εάν αυτά τα υλικά δεν τύχουν ορθολογικής διαχείρισης. Επίσης, εάν τα περισσεύοντα εκσκαφθέντα υλικά παρουσιάζουν διαφορετικά εδαφολογικά χαρακτηριστικά και διαφορετική ποιότητα από εκείνα του σημείου αποθήκευσης ή απόρριψης, τότε αναπόφευκτα θα επηρεάσουν την ποιότητα και τη σύνθεση του εδάφους στο σημείο. Σημειώνεται ότι στη ΜΕΕΠ που υποβλήθηκε για το έργο, αναφέρεται ότι με βάση το Γεωχημικό Άτλαντα της Κύπρου, η περιοχή του έργου παρουσιάζει υψηλή συγκέντρωση του χημικού στοιχείου As (αρσενικό) στο γεωλογικό υπόβαθρο. Σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ, οι σχετικές τιμές υπερβαίνουν τις συγκεντρώσεις στόχους του Ολλανδικού Προτύπου για το αρσενικό (As) χωρίς όμως να υπερβαίνουν τις συγκεντρώσεις παρέμβασης. Για σκοπούς επιβεβαίωσης και διασφάλισης της προστασίας του περιβάλλοντος, η Περιβαλλοντική Αρχή ζήτησε από τον κύριο του έργου την εκπόνηση δειγματοληψιών και χημικών ελέγχων σε δείγματα εδάφους από την περιοχή του έργου. Ο κύριος του έργου προχώρησε σε συνεργασία με διαπιστευμένο εργαστήριο για τη λήψη 2 έως 3 επιφανειακών δειγμάτων από κάθε τεμάχιο του έργου για την ανάλυση του αρσενικού (As) με διαλυτοποίηση με βασιλικό νερό και ανάλυση με φασματοσκοπία επαγωγικά συζευγμένου πλάσματος με ανιχνευτή μάζας (ICP-MS). Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των χημικών ελέγχων, τα επίπεδα As στον χώρο μελέτης κυμαίνονται από 1,76 – 4,52 mg ανά kg εδάφους. Συμπερασματικά, η συγκέντρωση As στο έδαφος των τεμαχίων ανάπτυξης δεν υπερβαίνει την οριακή τιμή – στόχο (29 mg/kg), βάσει του Ολλανδικού προτύπου. Με βάση τα παραπάνω, δεν απαιτείται η λήψη ειδικών μέτρων διαχείρισης των εκσκαφθέντων και θα μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν.

Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Οι πιθανές επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρα αναμένεται να προέλθουν τις εκπομπές ρύπων από τα οχήματα και μηχανολογικό εξοπλισμό που θα χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο κατασκευής του έργου, τις χωματουργικές εργασίες, τη μετακίνηση εδαφών και αποβλήτων, κλπ. Οι εργασίες κατασκευής των νέων κτιριακών εγκαταστάσεων του έργου αποτελούν τη βασικότερη πηγή έκλυσης σκόνης η οποία μπορεί να έχει σημαντικές αλλά παροδικού χαρακτήρα επιπτώσεις στην ποιότητα του αέρα της περιοχής.

Επιπτώσεις στο τοπίο

Οι επιπτώσεις στο τοπίο αναμένεται να προκύψουν από τις δραστηριότητες κατασκευής του έργου, τις μορφολογικές και τοπογραφικές αλλαγές, την εναπόθεση και συσσώρευση των υλικών στο χώρο του εργοταξίου, τις εκσκαφές / χωματουργικές εργασίες, τη διαμόρφωση του εδάφους, την τοποθέτηση γερανών, την ανέγερση σκαλωσιών και τη σταδιακή κατασκευή του έργου.

Επιπτώσεις στη Χλωρίδα, Πανίδα και Βιοποικιλότητα

Η εκπομπή σκόνης, δονήσεων και θορύβου από τις χωματουργικές εργασίες που θα εκτελούνται κατά την κατασκευή του έργου αναμένεται ότι θα επηρεάσουν τη χλωρίδα και την πανίδα της περιοχής άμεσα ή και έμμεσα. Σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ δεν θα χρειαστεί να αποκοπούν δέντρα στο χώρο του έργου. Ωστόσο, εντός του χώρου ανάπτυξης έχει εντοπιστεί

ένα δέντρο τρεμιθιάς καθώς και άλλα είδη χλωρίδας που λόγω του μεγέθους και είδους τους, δεν θεωρούνται ότι έχουν σημαντική οικολογική αξία.

Επιπτώσεις στο Κοινωνικοοικονομικό Περιβάλλον

Ο σχεδιασμός και η κατασκευή του προτεινόμενου έργου και ειδικότερα το μέγεθος της επένδυσης, αναμένεται ότι θα επιφέρουν οικονομικά οφέλη με τη δημιουργία θέσεων εργασίας στους τομείς παροχής συμβουλών και κατασκευών, καθώς και ευκαιρίες απασχόλησης σε μη τεχνικές εργασίες, όπως η παροχή υπηρεσιών ασφαλείας, η προμήθεια δομικών υλικών, η συλλογή αποβλήτων κ.λπ.

Επιπτώσεις από την εκπομπή θορύβου και δονήσεων

Ο εκπεμπόμενος θόρυβος από τα μηχανήματα και οχήματα κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών αναμένεται να αποτελέσει σημαντική αιτία ηχορύπανσης κυρίως κατά την διεξαγωγή των εργασιών εκσκαφής και άλλων χωματουργικών έργων ή / και ταυτόχρονων κατασκευαστικών δραστηριοτήτων σε πολλά μέτωπα εργασίας. Τα αυξημένα επίπεδα θορύβου αναμένεται να είναι αισθητά στις πλησιέστερες κατοικίες και γενικότερα ευαίσθητες αναπτύξεις, ενώ δύναται να επηρεάσουν και την πτηνοπανίδα της περιοχής. Επίσης, αύξηση στα επίπεδα θορύβου αναμένεται και στο τοπικό οδικό δίκτυο της περιοχής, από την επιπρόσθετη κυκλοφοριακή κίνηση που θα προκληθεί εξαιτίας της μεταφοράς φορτίων από και προς το εργοτάξιο, αλλά και τη διακίνηση των εργολάβων, υπεργολάβων και εργαζομένων του εργοταξίου.

Επιπτώσεις στην πολιτιστική και αρχαιολογική κληρονομιά

Στην ευρύτερη περιοχή του έργου και συγκεκριμένα σε απόσταση από 260 m έως 870 m περίπου προς τα βόρεια και νότια-νοτιοανατολικά του χώρου ανάπτυξης, εντοπίζονται τρία Αρχαία Μνημεία του Β' Πίνακα, τα οποία αφορούν στις Εκκλησίες Αγίου Νικολάου και Αγίας Σοφίας (τέμενος) καθώς και στον χώρο και τα κατάλοιπα του αρχαίου νεκροταφείου στην τοποθεσία «Ισκεντέρ». Επίσης στα νοτιοδυτικά του χώρου ανάπτυξης καθορίζεται η Περιοχή Ειδικού Χαρακτήρα του Δήμου Πάφου, το πλησιέστερο σημείο της οποίας βρίσκεται σε απόσταση 450 m από τα όρια ανάπτυξης του Έργου. Ένεκα της απόστασης του χώρου ανάπτυξης από τα προαναφερθέντα πολιτιστικά στοιχεία της περιοχής, δεν αναμένονται επιπτώσεις σε αυτά κατά την κατασκευή του Έργου.

Επιπτώσεις στις δημόσιες υποδομές

Κατά τη διάρκεια της περιόδου κατασκευή αναμένεται αύξηση της διακίνησης οχημάτων, και ειδικά βαρέων οχημάτων, από και προς το χώρο του έργου, και κατ' επέκταση επιβάρυνση της οδικής κυκλοφορίας και ασφάλειας στην ευρύτερη περιοχή. Σημειώνεται ότι από το έργο αναμένεται ότι θα προκύψουν περίπου 10.000 m³ αδρανών αποβλήτων από τις χωματουργικές εργασίες, εκ των οποίων τα 7.000 m³ θα χρειαστεί να απομακρυνθούν. Σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ, η διάρκεια των εργασιών εκσκαφής, και κατά συνέπεια η απομάκρυνση των εκσκαφθέντων χωμάτων και μπαζών, θα είναι περίπου 2 μήνες και ο μέσος αριθμός των ημερήσιων μετακινήσεων από και προς το χώρο ανάπτυξης, με σκοπό την απομάκρυνση των υλικών αυτών, υπολογίζεται προκαταρκτικά σε 11 διαδρομές βαρέων οχημάτων μεταφοράς ημερησίως – κατά τη διάρκεια της πιο πάνω περιόδου.

Επιπτώσεις από την παραγωγή στερεών και υγρών αποβλήτων

Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου αναμένεται η παραγωγή διαφόρων ρευμάτων αποβλήτων όπως απόβλητα κατασκευών, απόβλητα συσκευασιών, αστικού τύπου απορρίματα, αδρανή, χρώματα, βαφές, διαλύτες, χημικά, υγρά απόβλητα, κλπ. Οι μεγαλύτεροι

όγκοι στερεών αποβλήτων που θα παραχθούν σε αυτό το στάδιο θα προέρχονται από τις εργασίες εκσκαφών και σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ, ο εκτιμώμενος όγκος εκσκαφθέντων υλικών που θα προκύψουν από τις κατασκευαστικές εργασίες αναμένεται να ανέλθει στα 10.000 m³ εκ των οποίων περίπου 3.000 m³ θα χρησιμοποιηθούν για σκοπούς τοπιοτέχνησης/επιχωματώσεων νοουμένου ότι θα κριθούν κατάλληλα. Τα εκσκαφθέντα υλικά που θα εκτιμηθούν ως κατάλληλα, μπορούν να αποθηκευτούν προσωρινά στην περιοχή μέχρι να ξαναχρησιμοποιηθούν, ενώ οι υπόλοιπες ποσότητες θα απορριφθούν σε αδειοδοτημένα σημεία/διαχειριστές αδρανών υλικών.

Η χημική κατάσταση των εκσκαφθέντων υλικών θα καθορίσει τις επιλογές ως προς την επιλογή κατάλληλου χώρου απόθεσης. Το περίσσειμα των εκσκαφθέντων υλικών μπορεί να προκαλέσει διάφορες περιβαλλοντικές επιπτώσεις αν δεν αντιμετωπιστεί σωστά και σύμφωνα με τους σχετικούς κανονισμούς και πρότυπα. Πιθανά προβλήματα περιλαμβάνουν τις επιπτώσεις στο έδαφος, στο υπέδαφος και στους υδατικούς πόρους, την τοπική πανίδα και χλωρίδα, την ποιότητα του αέρα, το τοπίο και το κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον της ευρύτερης περιοχής. Αιτίες τέτοιων πιθανών επιπτώσεων μπορεί να είναι τα αποτελέσματα της επιφανειακής απορροής, της μη νόμιμης απόρριψης, διαρροών και άλλων ενεργειών που μπορεί να οδηγήσουν στην κακή διαχείριση των περισσευόντων εκσκαφθέντων υλικών.

Οι κυριότερες επιπτώσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια λειτουργίας της ανάπτυξης αφορούν μεταξύ άλλων τα πιο κάτω:

Επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά

Κύρια επίπτωση από τη λειτουργία του έργου στα επιφανειακά και υπόγεια νερά είναι η παρεμπόδιση εμπλουτισμού των υπόγειων υδάτων λόγω της σφράγισης του εδάφους και η πρόκληση ενδεχομένων πλημμύρας σε περιπτώσεις καταρακτωδών βροχών ή άλλων ακραίων καιρικών συνθηκών, χωρίς την λήψη προληπτικών μέτρων/σχεδιασμού, Ωστόσο, η σφράγιση του εδάφους υπολογίστηκε ότι θα ανέρχεται περίπου στα 8.997 m², η οποία αντιστοιχεί περίπου στο 51% της συνολικής έκτασης της Φάσης 10, η οποία ανέρχεται στα 17.634 m² ενώ από αυτό τα 3.306 m² θα δοθούν για τον χώρο πρασίνου. Είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη ότι στην παρούσα κατάσταση ο χώρος ανάπτυξης αποτελείται προσωρινά από άδεια τεμάχια, και επομένως η υλοποίηση του προτεινόμενου έργου θα συμβάλει αρνητικά στους ρυθμούς διήθησης / απορροής βρόχινου νερού. Σημειώνεται επίσης, ότι με την δημιουργία χώρων πρασίνου αναμένεται να συμβάλει θετικά στην αύξηση της υδατοπερατότητας του χώρου ανάπτυξης.

Επίσης αναμένεται να υπάρξει αυξημένη κατανάλωση νερού για τις ανάγκες των χρηστών, ενώ το έργο μπορεί να αποτελέσει και σημειακή πηγή ρύπανσης του τοπικού υδάτινου περιβάλλοντος, όπως για παράδειγμα του παρακείμενου υδατορέματος που ρέει κατά μήκος του νότιου άκρου του χώρου ανάπτυξης, κυρίως μέσω των μηχανισμών επιφανειακής απορροής. Τα όμβρια ύδατα μπορούν να απομακρύνουν ένα σημαντικό όγκο ιζημάτων από τις οροφές και τις πλακόστρωτες επιφάνειες της ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των χώρων στάθμευσης, το οδικό δίκτυο και τα πεζοδρόμια, καθώς επίσης και απορριμμάτων όπως απόβλητα πλαστικών, συσκευασιών κλπ. Η τοπιοτέχνηση και οι πλακοστρώσεις με στεγανές επιφάνειες χωρίς κατάλληλο δίκτυο/σύστημα υδρορροών, ενδέχεται να προκαλέσουν την αυξημένη απορροή νερού και την επιδείνωση των επιπτώσεων.

Επιπτώσεις στο έδαφος

Οι πιθανές πηγές ρύπανσης περιορίζονται κυρίως στους χώρους στάθμευσης και σε άλλες πλακόστρωτες επιφάνειες όπου οι ρύποι (π.χ. καύσιμα και υδραυλικά έλαια) είναι πιθανό να διαρρεύσουν από τα οχήματα και να φτάσουν σε κοντινά εδάφη μέσω της επιφανειακής

απορροής. Ρύποι δύνανται επίσης να εισχωρήσουν στο έδαφος από χώρους προσωρινής αποθήκευσης αποβλήτων ή χώρων αποθήκευσης χημικών ουσιών (π.χ. υγρά καθαρισμού, χρώματα, διαλύτες, κλπ) που χρησιμοποιούνται για τη συντήρηση και καθαρισμό των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού του έργου. Διαρροές λαδιού, ψυκτικού υγρού ή άλλων ουσιών που οφείλονται σε κακή συντήρηση ή δυσλειτουργία του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού ενδέχεται επίσης να προκαλέσουν ρύπανση του εδάφους κατά τη λειτουργία του έργου. Σε περίπτωση βροχοπτώσεων οι πιο πάνω ρύποι δύνανται να μεταφερθούν σε παρακείμενες περιοχές μέσω της επιφανειακής απορροής. Όσον αφορά τις επιπτώσεις στο έδαφος από τη σφράγιση του, σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ, το εκτιμώμενο ποσοστό σφράγισης του εδάφους από μη διαπερατά υλικά ανέρχεται στο 51% (8.997 m²) περίπου. Το συνολικό εμβαδόν γης της Φάσης 10 ανέρχεται στα 17.634 m². Από αυτό τα 3.306 m² θα δοθούν για χώρο πρασίνου. Επίσης, το προτεινόμενο Σύστημα Διαχείρισης Όμβριων Υδάτων, θα οδηγήσει τα όμβρια στα παρακείμενα αργάκια (το κοντινότερο ρέει προς τα δυτικά του χώρου ανάπτυξης).

Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Οι αρνητικές επιπτώσεις από τη λειτουργία του έργου στην ποιότητα της ατμόσφαιρας αναμένεται προκληθούν κυρίως από την εκπομπή αέριων ρύπων από τη διακίνηση οχημάτων από και προς το χώρο του έργου και από τη λειτουργία του μηχανολογικού εξοπλισμού.

Επιπτώσεις στο τοπίο

Η υλοποίηση του προτεινόμενου έργου αναμένεται ότι θα έχει σημαντική και μόνιμη επίπτωση στον χαρακτήρα του τοπίου της περιοχής, αφού ο χώρος είναι σήμερα/προσωρινά άδειος. Επιπλέον, δύο εκ των κτιρίων του έργου θα είναι υψηλότερα από τα γειτονικά του (έξι (6) όροφοι με ισόγειο σε προεξοχή), ενώ οι πλησιέστερες αναπτύξεις στο υπό μελέτη τεμάχιο δεν έχουν παρόμοιο αριθμό επιπέδων (μέσος όρος 1-3 επίπεδα). Αυτή η επίπτωση ενισχύεται από την τοπογραφία της περιοχής, καθώς η ανάπτυξη θα είναι ορατή από όλες τις κατευθύνσεις.

Επιπλέον, καθώς το προτεινόμενο Έργο αφορά κτήρια τα οποία θα είναι πιο ψηλά σε σχέση με τα γειτονικά του κτήρια, ενώ παράλληλα κατατάσσεται και στην κατηγορία «ψηλών κτηρίων», είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη ο πιθανός επηρεασμός γειτονικών χώρων, τεμαχίων και αναπτύξεων από την σκίαση που θα προκαλεί. Σύμφωνα με τη Μελέτη Σκίασης που εκπονήθηκε για το υπό μελέτη έργο, αναμένεται να επηρεαστούν λόγω σκίασης οι γειτονικές αναπτύξεις προς τα βόρεια, βορειοανατολικά και ανατολικά, κυρίως κατά τις πρωινές και απογευματινές ώρες, με τον Δεκέμβριο και Σεπτέμβριο να δημιουργείται ο μεγαλύτερος επηρεασμός. Η μέγιστη απόσταση επηρεασμού λόγω σκίασης ανέρχεται στα περίπου 200 m. Προς τα βόρεια, βορειοανατολικά και ανατολικά εντοπίζονται κυρίως οικιστικές, εμπορικές και μεικτές αναπτύξεις.

Επιπτώσεις στη Χλωρίδα, Πανίδα και Βιοποικιλότητα

Το προτεινόμενο έργο δεν αναμένεται να προκαλέσει επιπτώσεις στη χλωρίδα και πανίδα της περιοχής κατά τη λειτουργία του καθώς βρίσκεται σε αστική περιοχή χωρίς αξιόλογη χλωρίδα και πανίδα.

Επιπτώσεις στο Κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον

Με την ολοκλήρωση του έργου, θα προκύψει ένας νέος πόλος οικιστικής και παραθεριστικής ανάπτυξης, που αναμένεται να συμβάλει στο ιδιωτικό ενδιαφέρον για ανέγερση αναπτύξεων. Επίσης, αναμένεται ότι το έργο θα συμβάλει στην αύξηση της χρήσης και της επισκεψιμότητας

της περιοχής. Επίσης, το προβλεπόμενο δίκτυο ανοικτών και ελεύθερων χώρων πρασίνου του προτεινόμενου έργου αναμένεται ότι θα έχει θετική επίδραση στην κοινωνική ευημερία του τοπικού πληθυσμού, ενώ με τη λειτουργία του θα δημιουργηθούν ευκαιρίες απασχόλησης και νέων επενδύσεων.

Επιπτώσεις από την εκπομπή θορύβου και δονήσεων

Κατά το στάδιο της λειτουργίας του έργου αναμένεται να αυξηθεί η στάθμη θορύβου στην περιοχή. Επίσης το έργο αναμένεται να έχει επίπτωση στη δημόσια υποδομή με την αύξηση της κυκλοφοριακής κίνησης στην ευρύτερη περιοχή από τη διέλευση των οχημάτων από τους ενοίκους κατά την φάση λειτουργίας του έργου.

Επιπτώσεις στις δημόσιες υποδομές

Το προτεινόμενο έργο δεν αναμένεται να αυξήσει ιδιαίτερα τον κυκλοφοριακό φόρτο στο οδικό δίκτυο της περιοχής. Συνεπώς, δεν αναμένεται ότι θα επηρεαστεί η κυκλοφοριακή λειτουργικότητα και ασφάλεια του γύρω οδικού δικτύου. Επίσης, ο χώρος στάθμευσης ο οποίος θα εξυπηρετεί τους χρήστες της προτεινόμενης ανάπτυξης, θεωρείται ότι θα είναι επαρκής, νοουμένου ότι οι χώροι που έχουν καθοριστεί πληρούν τα σχετικά πρότυπα και απαιτήσεις

Επιπτώσεις από την παραγωγή στερεών και υγρών αποβλήτων

Κατά τη λειτουργία του έργου αναμένεται να παράγονται απόβλητα όπως απόβλητα οικιακού τύπου, απόβλητα υλικών και χημικών από τη συντήρηση του έργου, απόβλητα από κλαδέματα, απόβλητα συσκευασιών, απόβλητα χαρτιού και χαρτονιού, απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, υγρά απόβλητα έκπλυσης από την κολυμβητική δεξαμενή, κλπ., τα οποία εάν δεν τύχουν αποτελεσματικής διαχείρισης δύνανται να προκαλέσουν επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων των οσμών, απορροών και ρύπανσης των υδατικών πόρων και του εδάφους.

4. Μέτρα μετριασμού περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προβλέπονται από τη ΜΕΕΠ

Στη ΜΕΕΠ που κατατέθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή έχουν συμπεριληφθεί αρκετά μέτρα πρόληψης και περιορισμού των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του έργου τόσο κατά το στάδιο κατασκευής όσο και κατά τη λειτουργία του ΠΕ. Συγκεκριμένα έχουν προταθεί μέτρα για την προστασία του εδάφους, των υδατικών πόρων, της ατμόσφαιρας, της ποιότητας του αέρα, της πανίδας και χλωρίδας, τον περιορισμό της όχλησης από τον θόρυβο και τις δονήσεις, την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων και των ατυχηματικών διαρροών, κλπ. Κατά τη λειτουργία του προτεινόμενου έργου επίσης προτείνονται μέτρα για την εξοικονόμηση ενέργειας, την εξοικονόμηση νερού, τον περιορισμό φωτορύπανσης και την αποτελεσματική διαχείριση αποβλήτων. Αριθμός από τα μέτρα μετριασμού που προτείνονται λήφθηκαν υπόψη από την Περιβαλλοντική Αρχή κατά την ετοιμασία του Παραρτήματος Ι της παρούσας Γνωμοδότησης.

5. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Κατά τη διάρκεια της ολοκληρωμένης εξέτασης των περιβαλλοντικών παραμέτρων του έργου, η Περιβαλλοντική Αρχή έλαβε υπόψη τη ΜΕΕΠ, τις προδιαγραφές και άλλα στοιχεία από την

κατασκευή και λειτουργία παρόμοιων έργων, τις θέσεις των μελών της Επιτροπής και άλλων εμπλεκόμενων Φορέων, τα χωροταξικά και περιβαλλοντικά δεδομένα του χώρου.

Μετά από συναξιολόγηση των πιο πάνω, η Περιβαλλοντική Αρχή συνηγορεί στο εν λόγω έργο καθώς έχει διαμορφώσει τη θέση ότι τόσο από άποψης της τεχνικής αρτιότητας του έργου όσο και από χωροθετικής άποψης αυτό θα μπορούσε να λειτουργήσει στην περιοχή με περιβαλλοντικά αποδεκτό τρόπο, με την προϋπόθεση της τήρησης των αναφερόμενων στην ΜΕΕΠ, των όρων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα.

Η Γνωμοδότηση συνοδεύεται από Συνοπτικό Σημείωμα της Περιβαλλοντικής Αρχής για τον τρόπο και στο βαθμό στον οποίο ενσωματώθηκαν ή έτυχαν διαφορετικού χειρισμού τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων, όπως αναφέρεται στο Συνοπτικό Σημείωμα, που επισυνάπτεται.

Σημειώνεται ότι η εν λόγω γνωμοδότηση έχει διάρκεια ισχύος από την ημερομηνία έκδοσης όσο και η ισχύς της Πολεοδομικής Άδειας.

Δρ. Θεοδώρα Ιωάννου
για Διευθνή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή.
23 Ιουνίου 2023
Αρ. Φακέλου: 02.10.011.015.005.006

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 29(3)

Κατασκευή και λειτουργία της Φάσης 10 της οικιστικής ανάπτυξης «Venus Gardens» στην Κοινότητα Χλώρακας της Επαρχίας Πάφου

Αρ. Αίτησης για Πολεοδομική Άδεια ΠΑΦ/0237/2020

Στα πλαίσια του έργου υποβλήθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος οι ακόλουθες απόψεις:

Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης: Κατά την συνεδρία της Επιτροπής Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον στις 5.4.2023, ο εκπρόσωπος του εν λόγω Τμήματος ανέφερε ότι η Γεωλογική Μελέτη θα πρέπει να γίνει στα πλαίσια της Πολεοδομικής Άδειας. Δήλωσε ότι δεν είναι αρνητικός για το έργο.

Στο πλαίσιο αξιολόγησης του έργου δεν υποβλήθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος απόψεις ή παραστάσεις από το κοινό, σε διάστημα τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της σχετικής Γνωστοποίησης σε δύο (2) εφημερίδες ημερήσιας κυκλοφορίας.

Οι πιο πάνω απόψεις λήφθηκαν υπόψη ως ακολούθως:

Στη Γνωμοδότηση λήφθηκαν υπόψη οι πιο πάνω απόψεις και ενσωματώθηκαν ανάλογα οι σχετικοί όροι για την προστασία του περιβάλλοντος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΟΡΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

Κατασκευή και λειτουργία της Φάσης 10 της οικιστικής ανάπτυξης «Venus Gardens» στην Κοινότητα Χλώρακας της Επαρχίας Πάφου Αρ. Αίτησης για Πολεοδομική Άδεια ΠΑΦ/0237/2020

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Γενικοί Όροι

- 1.1. Ο κύριος του έργου ως και κάθε κατά νόμο υπόχρεος φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα γνωμοδότηση.
- 1.2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας όπως ισχύει σήμερα ή θα ισχύει στο μέλλον, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
- 1.3. Στα πλαίσια της αίτησης για Πολεοδομική Άδεια/ Άδεια Οικοδομής, να εκπονηθεί γεωλογική / γεωτεχνική έρευνα από ιδιώτη γεωλόγο, εγγεγραμμένο στο ΕΤΕΚ για την εξακρίβωση των γεωλογικών συνθηκών στον χώρο του προτεινόμενου έργου. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.4. Κατά την κατασκευή και λειτουργία του έργου να γίνουν όλες οι απαιτούμενες ενέργειες και να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα, έτσι ώστε να διασφαλίζεται:
 - η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, και
 - η αντιμετώπιση και αποκατάσταση συμβάντων που δύνανται να προκαλέσουν περιβαλλοντικές επιπτώσεις άμεσα ή έμμεσα
- 1.5. Αν κατά την κατασκευή και τη λειτουργία του έργου παρατηρηθούν πρόσθετες περιβαλλοντικές επιπτώσεις οι οποίες δεν εντοπίστηκαν στο πλαίσιο εκπόνησης της ΜΕΕΠ και οι οποίες επιπτώσεις δεν καλύπτονται από τους όρους της παρούσας γνωμοδότησης, τότε ο κύριος του έργου υποχρεούται όπως επανέλθει για επαναξιολόγηση των επιπτώσεων ώστε να επιβληθούν πρόσθετοι όροι.
- 1.6. Σε περίπτωση επέκτασης ή τροποποίησης του έργου, ο κύριος του έργου θα πρέπει να ενημερώσει σχετικά την Περιβαλλοντική Αρχή ώστε αυτή να αξιολογήσει κατά πόσον οι τροποποιήσεις εμπίπτουν στις πρόνοιες των περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων του 2018 έως 2023. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.7. Η Περιβαλλοντική Αρχή, διατηρεί το δικαίωμα να επιβάλει / τροποποιήσεις για την εν λόγω Γνωμοδότηση και οποιουδήποτε όρους κριθεί αναγκαίο, για την προστασία του περιβάλλοντος.
- 1.8. Σε περίπτωση που κατά τις εργασίες θεμελίωσης, προκύψει ανάγκη για αποστράγγιση του χώρου εκσκαφής, οι εργασίες να σταματήσουν άμεσα και να υποβληθεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος σχετική μελέτη με βάση τον «Κατευθυντήριο Οδηγό για Ετοιμασία Μελετών Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον που αφορά την επαναφορά του

αντλούμενου νερού στον υδροφόρο ορίζοντα», καθώς και τον «Κατευθυντήριο Οδηγό ετοιμασίας Μελετών Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από την απόρριψη νερών από εκσκαφές στη θάλασσα», οι οποίοι είναι αναρτημένοι στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος και να διερευνηθούν όλοι οι εναλλακτικοί τρόποι διαχείρισης των πιθανών νερών αποστράγγισης. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**

- 1.9. Με την ολοκλήρωση των εργασιών κατασκευής του έργου, να υποβληθεί στην Περιβαλλοντική Αρχή «Έκθεση Ολοκλήρωσης Εργασιών» η οποία να εκπονείται και να υπογράφεται από τους μελετητές και μηχανικούς του έργου και στην οποία θα αναφέρονται τα μέτρα που λήφθηκαν για την ικανοποίηση των όρων των πιο κάτω Ενοτήτων **(Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης)**:
- (α) Ενότητα Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά την κατασκευή του έργου.
(β) Ενότητα Γ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά τη λειτουργία του έργου.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά την κατασκευή του έργου

1. Γενικοί Όροι

- 1.1. Οι εργασίες να περιοριστούν εντός των τεμαχίων του έργου. Να μην γίνει καμία επέμβαση σε τεμάχια που εφάπτονται ή γειτνιάζουν με οποιοδήποτε τεμάχιο του έργου.
- 1.2. Να γίνει κατάλληλη προσωρινή περιφραγή του χώρου εργασιών του έργου.
- 1.3. Να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο εργοταξίου που θα εφαρμόζεται κατά την υλοποίηση του έργου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου, η οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση των επικίνδυνων αποβλήτων, των επικίνδυνων ουσιών, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κλπ.
- 1.4. Πριν την έναρξη εκτέλεσης του έργου να ετοιμαστεί και να φυλάσσεται στο εργοτάξιο ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης Αποβλήτων Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΚΚ) σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών του 2023 (Κ.Δ.Π.112/2023) για την διαχείριση των ΑΚΚ, στα πλαίσια των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2022.
- 1.5. Το σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων στο εργοτάξιο περιλαμβανομένης της συλλογής, τυχόν επεξεργασίας και τελικής διάθεσης στερεών και υγρών αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, ανακυκλώσιμων αποβλήτων από εκσκαφές, κατεδαφίσεις κλπ.), να υποδεικνύονται οι χώροι προσωρινής αποθήκευσης αποβλήτων, οι προδιαγραφές των εν λόγω χώρων, ο τρόπος συσκευασίας και προσωρινής αποθήκευσης των αποβλήτων, ποσοστό ανακύκλωσης των αποβλήτων και οι συμφωνίες με φορείς διαχείρισης αποβλήτων και να περιλαμβάνει περιγραφή τυχόν επεξεργασίας με σπαστήρα (χώρο, διάρκεια, μέτρα μείωσης των επιπτώσεων στο περιβάλλον κ.τ.λ.).

Κατάλογοι αδειοδοτημένων διαχειριστών αποβλήτων για συλλογή / μεταφορά και επεξεργασία βρίσκονται αναρτημένοι στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος στη διεύθυνση www.moa.gov.cy/environment (Αδειοδοτήσεις - Αδειοδότηση

Διαχείρισης Αποβλήτων – Πιστοποιητικά Καταχώρησης) και επικαιροποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

- 1.6. Ο επιβλέπων μηχανικός να έχει την ευθύνη παρακολούθησης υλοποίησης του ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης των Α.Κ.Κ, σύμφωνα με τον Κανονισμό του 2023 (Κ.Δ.Π.112/2023).
- 1.7. Ο εργολάβος να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Κ.Κ., ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Κ.Κ.), που εκδίδεται δυνάμει των Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2022 και Κανονισμών του 2023(Κ.Δ.Π. 112/2023) και των εκάστοτε τροποποιήσεών τους.
- 1.8. Να ληφθούν όλα τα απαιτούμενα μέτρα ώστε να μην επηρεαστούν οι υφιστάμενες υπηρεσίες (π.χ. δίκτυο ηλεκτροδότησης, τηλεπικοινωνιών, ύδρευσης, κλπ) οι οποίες εξυπηρετούν τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις της περιοχής.
- 1.9. Κατά τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής να δημιουργηθεί χώρος με πυροσβεστικά είδη πρώτης ανάγκης για περίπτωση πυρκαγιάς. Σε όλους τους εργοταξιακούς χώρους να αναρτηθούν οδηγίες πυρόσβεσης.
- 1.10. Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης το οποίο να εφαρμόζεται, κατά τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής του έργου, σε περίπτωση ατυχήματος, διαρροής ουσιών (ειδικά επικίνδυνων) στο έδαφος, φωτιάς, έκρηξης, πυρκαγιάς, πλημμύρας, σεισμού και τραυματισμού προσώπου. Σε τέτοιες περιπτώσεις να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές.
- 1.11. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπαίνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002, όπως ισχύει, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
- 1.12. Ο εξοπλισμός, τα μηχανήματα και τα οχήματα βαρέου τύπου που θα χρησιμοποιούνται κατά το στάδιο κατασκευής του έργου να συντηρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα και να μην παρουσιάζουν οποιεσδήποτε διαρροές (π.χ. καυσίμων, λιπαντικών, ψυκτικών ρευστών, κλπ). Η συντήρησή τους να διεξάγεται σε κατάλληλους και σχετικά αδειοδοτημένους χώρους εκτός των εργοταξίων.
- 1.13. Οι προδιαγραφές του έργου όσον αφορά την κατασκευή και λειτουργία των κτιριακών εγκαταστάσεων, να συμμορφώνονται με τις πρόνοιες των περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμων του 2006 (Ν.142(Ι)/2006) έως 2020 [ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας – www.mcit.gov.cy/mcit/energyse.nsf, στη διαδρομή Νομοθεσία/Νόμοι/Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων]. Ειδικά οι κτιριακές εγκαταστάσεις θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις Απαιτήσεις Ελάχιστης Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίου, όπως αυτές καθορίζονται σε Διάταγμα που εκδίδει ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού με βάση το Άρθρο 15 των περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμων του 2006 έως

- 1.14. Ο κύριος του έργου, με βάση το εδάφιο 1 του άρθρου 9 Γ των περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμων του 2006 μέχρι 2020, πριν την έναρξη της κατασκευής του έργου, θα πρέπει να μελετήσει και να λάβει υπόψη την τεχνική, περιβαλλοντική και οικονομική σκοπιμότητα εγκατάστασης εναλλακτικών συστημάτων παραγωγής ενέργειας υψηλής απόδοσης (π.χ. αποκεντρωμένα συστήματα παροχής ενέργειας που βασίζονται σε ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, συστήματα συμπαραγωγής, συστήματα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης). Αντίγραφο της μελέτης θα πρέπει να κοινοποιηθεί στην Υπηρεσία Ενέργειας για ενημέρωση.
- 1.15. Επιπρόσθετα, ο κύριος του έργου να μελετήσει και να λάβει υπόψη την τεχνική, περιβαλλοντική και οικονομική σκοπιμότητα λήψης μέτρων, ώστε τα κτήρια του έργου να μπορούν να χαρακτηριστούν ως Κτήρια Σχεδόν Μηδενικής Κατανάλωσης Ενέργειας, σύμφωνα με το περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Απαιτήσεις και τεχνικά χαρακτηριστικά που πρέπει να πληροί το κτίριο με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας) Διάταγμα του 2014 (Κ.Δ.Π. 366/2014). Η σχετική μελέτη θα πρέπει να κοινοποιηθεί στην Υπηρεσία Ενέργειας για ενημέρωση. Σε περίπτωση που η θέρμανση/ψύξη παρέχεται από κεντρική πηγή εντός κτιρίου ή δίκτυο τηλεθέρμανσης ή από κεντρικό σημείο παραγωγής που εξυπηρετεί πολλαπλά κτήρια, θα πρέπει να εφαρμόζεται το εδάφιο 2 του Άρθρου 16 των περί της Ενεργειακής Απόδοσης Νόμων του 2009 έως 2016 που αφορά την εγκατάσταση μετρητών κατανάλωσης.
- 1.16. Όσον αφορά τα προϊόντα που σχετίζονται με την ενέργεια (λαμπτήρες, θερμαντήρες χώρου, θερμαντήρες νερού και άλλος ηλεκτρικός και ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός) που θα τεθούν σε λειτουργία, συστήνεται όπως αυτά είναι υψηλής ενεργειακής τάξης και να συνάδουν με τις απαιτήσεις του περί Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδιασμού των Συνδεδόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου του 2011 και των σχετικών μέτρων εφαρμογής.
- 1.17. Ο κύριος του έργου να μελετήσει σε συνεννόηση με το Διαχειριστή Συστήματος Διανομής θέματα σύζευξης με ευφυή δίκτυο (smartgrid).
- 1.18. Να διατηρηθεί ο οικότοπος 5420: Φρύγανα της Ανατολικής Μεσογείου (*Cisto-Micromerietea*) που βρίσκεται στο νότιο τμήμα των τεμαχίων του έργου καθώς επίσης και το δέντρο (Τρέμυθος) που βρίσκεται εντός προτεινόμενης περιοχής. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.19. Στην δεντροφύτευση ή και τοπιοτέχνηση του περιβάλλοντα χώρου του έργου να χρησιμοποιηθούν ιθαγενή, τοπικά και αυτοφυή είδη χλωρίδας της περιοχής. Να μην χρησιμοποιηθούν χωροκατακτητικά ξενικά είδη και ιδιαίτερα αυτά που περιλαμβάνονται στον ενωσιακό κατάλογο του Κανονισμού (ΕΕ) 1143/2014 ή και στον εθνικό κατάλογο, σύμφωνα με τον Ν.120(Ι)/2019.
- 1.20. Για τη φύτευση των περιοχών που προτείνονται με γρασίδι να χρησιμοποιηθούν τα είδη *Phylafilliformis* και *Phylanodiflora* τα οποία έχουν λιγότερες ανάγκες σε νερό, για την άρδευση τους.

- 1.21. Απαγορεύεται η χρήση εντομοκτόνων/ παρασιτοκτόνων, βιοκτόνων ή χημικών.
- 1.22. Να μην γίνει ή εφαρμοστεί πρόνοια για εξαγορά χώρου πρασίνου από τους ιδιοκτήτες. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.23. Η ανάπτυξη να υποστηρίζεται από ένα ολοκληρωμένο σύστημα πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης, με βάση τις υποδείξεις της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.
- 1.24. Με τον τερματισμό των εργασιών να γίνει απομάκρυνση του εργοταξίου και αποκατάσταση όλων των χώρων.
- 1.25. Να γίνεται άμεση ενημέρωση του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση οποιουδήποτε περιστατικού διαρροής αποβλήτων ή άλλων ρύπων.

2. Όροι για την προστασία της ατμόσφαιρας

- 2.1. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την καταστολή της σκόνης και συγκεκριμένα:
- όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά τα οποία θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα,
 - να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης,
 - τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (10 km/ ώρα) στους χωμάτινους δρόμους,
 - κατά τη μεταφορά χύδην υλικών να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς,
 - να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες,
 - όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού,
 - η μεταφορά των αδρανών υλικών να γίνεται με σκεπασμένα φορτηγά οχήματα,
 - εναπόθεση υλικών σε σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού,
 - για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρυμένων με αιωρούμενα σωματίδια, οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων,
 - κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών δεν πρέπει να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.
- 2.2. Σε περίπτωση προσωρινής αποθήκευσης μπαζών / αδρανών υλικών στο εργοτάξιο, αυτά να καλύπτονται με δικτυωτό πλαστικό πλέγμα ή με πλαστική μονωτική μεμβράνη για την αποφυγή της διασποράς της σκόνης.

- 2.3. Για τα συστήματα πυρόσβεσης, ο κύριος του έργου υποχρεούται να τηρήσει τις πρόνοιες του περί ορισμένων φθοριούχων αερίων (ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, καταστροφή) Νόμου (Ν23(Ι)/2010), καθώς και των Κανονισμών 133/2010 και 132/2010 που προκύπτουν από αυτόν (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό/ εξοπλισμό πυρόσβεσης- πυροπροστασίας).
- 2.4. Αναφορικά με τα συστήματα ψύξης και κλιματισμού, ο ιδιοκτήτης υποχρεούται να τηρεί τις πρόνοιες του Νόμου, 46(Ι)/2017, περί ορισμένων φθοριούχων αερίων (ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, περιβαλλοντική καταστροφή αερίων) καθώς και των Κ.Δ.Π. Κανονισμών 335/2018 που προκύπτουν από αυτόν (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό).
- 2.5. Γίνεται εισήγηση χρήσης χρωμάτων χαμηλής εκπομπής VOCs, ή χρήση αυτών με χαμηλές εκπομπές φορμαλδεΐδης και χρήση κόλλας και διαλυτών χαμηλής εκπομπής VOCs. Προτείνεται η βαφή των εσωτερικών χώρων με οικολογικά χρώματα.

3. Όροι για την προστασία των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων

- 3.1. Να διασφαλιστεί ζώνη προστασίας του ποταμού πλάτους τουλάχιστον 5 m και να προστατευτεί η παρόχθια βλάστηση. Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.
- 3.2. Η εναπόθεση των αδρανών υλικών να γίνεται σε θέσεις που δεν θα επηρεάζουν αρνητικά την επιφανειακή απορροή και να γίνει κατάλληλη διευθέτηση των χώρων αποθήκευσης με μέσα όπως προστατευτικές τάφρους ή άλλα ώστε να αποφεύγεται η διασπορά στερεών σωματιδίων.
- 3.3. Για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρημένων με αιωρούμενα σωματίδια, οι χωματοουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων.
- 3.4. Απαγορεύεται η τοποθέτηση, η αποθήκευση ή και η απόρριψη αδρανών, χημικών ουσιών, πρώτων υλών και αποβλήτων σε χώρους που βρίσκονται κοντά στα υδάτινα σώματα ή παρακείμενα υδατορέματα ή εντός της κοίτης αυτών.
- 3.5. Οι επεμβάσεις στο φυσικό δίκτυο απορροής ομβρίων, κατά την κατασκευή του έργου, να ελαχιστοποιηθούν ώστε να μην αποκόπτεται η φυσική ροή τους και με το πέρας των εργασιών κατασκευής να αποκατασταθεί σε όλες τις περιοχές που θα έχουν διαταραχθεί από τις χωματοουργικές εργασίες, τις εκσκαφές ή τις επιχωματώσεις.
- 3.6. Να γίνουν τα απαραίτητα έργα για την κατασκευή ολοκληρωμένου συστήματος αποστράγγισης και συλλογής ομβρίων υδάτων. Τα εν λόγω έργα να καλύψουν όλη την έκταση του έργου.
- 3.7. Να αποφεύγεται η πλήση οχημάτων ή μηχανημάτων εντός των εργοταξιακών χώρων ή σε άλλους μη αδειοδοτημένους χώρους.
- 3.8. Να γίνεται κατάλληλη τοποθέτηση των προσωρινών εγκαταστάσεων υγιεινής (χημικές τουαλέτες), ώστε να μην προκαλούνται προβλήματα στο περιβάλλον.

4. Όροι για την προστασία του εδάφους

- 4.1. Απαγορεύεται η αποθήκευση υλικών εκτός του εργοταξίου. Η αποθήκευση των αποβλήτων και των μηχανημάτων να γίνεται αποκλειστικά εντός των εργοταξιακών χώρων.
- 4.2. Οι πρώτες ύλες όπως καύσιμα, λιπαντικά, χημικά και λοιπά καθώς επίσης και όλα τα απόβλητα και ιδιαίτερα τα επικίνδυνα (π.χ. λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, κλπ) που θα παράγονται και μέχρι αυτά να διατεθούν σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022 και τις εκάστοτε τροποποιήσεις αυτού, να αποθηκεύονται σε κατάλληλα δοχεία σε χώρους στους οποίους θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση και οι οποίοι θα πρέπει να είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες.
- 4.3. Τα υγιή υλικά εκσκαφών να αξιοποιηθούν κατά το δυνατό εντός των ορίων του τεμαχίου του έργου για τις αναγκαίες επιχωματώσεις και ως εδαφοβελτιωτικό.
- 4.4. Τα επικίνδυνα στερεά απόβλητα να αποθηκεύονται σε χώρους στους οποίους υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και οι οποίοι να είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες.
- 4.5. Όλα τα απόβλητα που θα προκύψουν από την κατασκευή του έργου, καθώς και οι πρώτες ύλες οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν, να τοποθετηθούν σε χώρο εντός των ορίων των τεμαχίου του έργου και σε σημεία τα οποία θα δημιουργήσουν τη μικρότερη δυνατή όχληση.
- 4.6. Να διεξάγεται τακτική συλλογή και διάθεση των αποβλήτων των παραγόμενων από το προσωπικό του εργοταξίου σε εγκεκριμένους χώρους.
- 4.7. Τα στερεά ή / και επικίνδυνα απόβλητα τα οποία θα προκύπτουν από τις εργασίες κατασκευής του έργου να συλλέγονται και αποθηκεύονται κατάλληλα και να παραδίδονται σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022 και τις εκάστοτε τροποποιήσεις αυτού. Η διαχείριση των αποβλήτων να γίνεται χωρίς να δημιουργείται κίνδυνος για το νερό, τον αέρα, το έδαφος, χλωρίδα ή πανίδα, χωρίς να προκαλείται όχληση από θόρυβο ή οσμές, και χωρίς να επηρεάζεται δυσμενώς το τοπίο ή οι τοποθεσίες ιδιαίτερου ενδιαφέροντος.

Κατάλογοι αδειοδοτημένων διαχειριστών αποβλήτων για συλλογή/μεταφορά και επεξεργασία βρίσκονται αναρτημένοι στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος στη διεύθυνση www.moa.gov.cy/environment (Αδειοδοτήσεις - Αδειοδότηση Διαχείρισης Αποβλήτων – Πιστοποιητικά Καταχώρησης) και επικαιροποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.
- 4.8. Απαγορεύεται η ρίψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπαίνει τα νερά και το έδαφος, η καύση απορριμμάτων, μηχανελαίων, αποβλήτων συσκευασιών ή άχρηστου εξοπλισμού καθώς και η ταφή τους μαζί με τα απόβλητα εκσκαφών και κατασκευών που θα προκύψουν.

- 4.9. Το κατάστρωμα των προσβάσεων, πεζοδρομίων και άλλων επιφανειών να διαμορφωθεί με υλικά που θα είναι υδατοδιαπερατά για αποφυγή μέγιστης σφράγισης του εδάφους, με βάση και τις "Κατευθυντήριες γραμμές για τις βέλτιστες πρακτικές περιορισμού, μετριασμού ή αντιστάθμισης της σφράγισης του εδάφους", της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- 4.10. Στους χώρους των εργοταξίων να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Αποβλήτων Νόμου.
- 4.11. Σε περίπτωση διαρροής επικίνδυνων ουσιών (π.χ. καυσίμων, λιπαντικών ελαίων, κλπ.) στο έδαφος, αμέσως να διεξάγονται εργασίες αποκατάστασης. Συγκεκριμένα, η περίσσεια ποσότητα υγρού που δεν απορροφήθηκε από το έδαφος να συλλεχθεί με τη χρήση απορροφητικών υλικών (π.χ. άργιλο, πριονίδι, άμμο, κλπ) και να γίνει εκσκαφή στο απαραίτητο βάθος ώστε να αφαιρεθεί όσο έδαφος έχει ρυπανθεί. Μετά τη χρήση τους, τα απορροφητικά υλικά και το ρυπασμένο χώμα, να αποθηκεύονται σε στεγανούς περιέκτες και να διατίθενται σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων στην Κύπρο και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Αποβλήτων Νόμου.
- 4.12. Τα απόβλητα κατασκευής να συλλέγονται σε συγκεκριμένους χώρους εντός (containers/ skips) και να διατίθενται σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων στην Κύπρο και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Αποβλήτων Νόμου.

5. Όροι για την ελαχιστοποίηση του θορύβου

- 5.1. Όπου απαιτείται, ο μηχανολογικός εξοπλισμός σταθερής βάσης να απομονώνεται με πάνελ μονωτικών υλικών για σκοπούς ηχομόνωσης.
- 5.2. Οι χώροι στους οποίους θα λειτουργούν οι γεννήτριες ηλεκτροπαραγωγής να είναι καλά ηχομονωμένοι.
- 5.3. Να λαμβάνονται τα πιο κάτω μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου,:
- Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου.
 - Τακτική συντήρηση και έλεγχος όλων των μηχανημάτων / οχημάτων του εργοταξίου.
 - Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών.
 - Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπετασμάτων όπου είναι δυνατόν.
 - Σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.
 - Να εφαρμοστεί πρόγραμμα εκτέλεσης των εργασιών κατασκευής και των δρομολογίων των οχημάτων απομάκρυνσης των υλικών, εντός των καθορισμένων ωρών εργασίας.
 - Οι θορυβώδεις εργασίες να γίνονται κατά τη διάρκεια κανονικών ωρών εργασίας και όχι Σάββατο και Κυριακή ή αργίες.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά τη λειτουργία του έργου

- 1.1. Να υποβληθεί αίτηση για έκδοση άδειας κατασκευής και σύνδεσης με το Δημόσιο Αποχετευτικό Σύστημα Λυμάτων πριν την έναρξη της λειτουργίας του έργου. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.2. Να εκπονηθεί μελέτη εξοικονόμησης νερού στο πλαίσιο της άδειας οικοδομής, η οποία να υποβληθεί στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.3. Να υπάρχει δεξαμενή για κάλυψη αναγκών 48 ωρών αναγκών νερού για την ανάπτυξη ώστε να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη παροχή νερού σε περίπτωση βλάβης ή διακοπής της κεντρικής παροχής νερού ύδρευσης.
- 1.4. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002, όπως ισχύει, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
- 1.5. Όλα τα απόβλητα που πιθανόν να προκύπτουν κατά τη λειτουργία και συντήρηση του έργου να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης βάσει τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2022.

Κατάλογοι αδειοδοτημένων διαχειριστών αποβλήτων για συλλογή/μεταφορά και επεξεργασία βρίσκονται αναρτημένοι στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος στη διεύθυνση www.moa.gov.cy/environment (Αδειοδοτήσεις - Αδειοδότηση Διαχείρισης Αποβλήτων – Πιστοποιητικά Καταχώρησης) και επικαιροποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.
- 1.6. Αναφορικά με τα συστήματα ψύξης και κλιματισμού που θα βρίσκονται στην εγκατάσταση, ο ιδιοκτήτης υποχρεούται να τηρεί τις πρόνοιες του Νόμου, 23(Ι)/2010, περί ορισμένων φθοριούχων αερίων (ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, περιβαλλοντική καταστροφή αερίων), καθώς και των Κ.Δ.Π. Κανονισμών 133/2010 που προκύπτουν από αυτόν (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό). Να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην επιλογή του ψυκτικού μέσου/συστήματος που θα επιλεγεί, αφού τίθενται αυστηρά χρονοδιαγράμματα απαγορεύσεων χρήσης για πλειάδα ψυκτικών μέσων/εξοπλισμού (Κανονισμός 517/2014/ΕΚ, Παράρτημα ΙΙΙ).
- 1.7. Για τα συστήματα πυρόσβεσης, ο κύριος του έργου υποχρεούται να τηρήσει τις πρόνοιες του περί ορισμένων φθοριούχων αερίων (ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, καταστροφή) Νόμου (Ν23(Ι)/2010), καθώς και των Κανονισμών 133/2010 και 132/2010 που προκύπτουν από αυτόν (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό/ εξοπλισμό πυρόσβεσης- πυροπροστασίας).
- 1.8. Τα μηχανήματα που προκαλούν υψηλή στάθμη θορύβου (π.χ γεννήτριες, κομπρεσόροι) να βρίσκονται σε κλειστούς και μονωμένους χώρους ή να έχουν κατάλληλα ηχομονωτικά καλύμματα, και να εγκατασταθούν σε ικανοποιητική απόσταση από τα γειτονικά τεμάχια.
- 1.9. Οι κτηριακές εγκαταστάσεις να συμμορφώνονται με τις Απαιτήσεις Ελάχιστης Απόδοσης Κτηρίου όπως αυτές καθορίζονται στις πρόνοιες των περί της Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμοι 2006 έως 2017.

- 1.10. Τυχόν τοποθέτηση συμπιεστή σκυβάλων, καθώς και η χωροθέτηση των σκυβαλοδοχείων να γίνει σε συνεννόηση με τις υγειονομικές υπηρεσίες του Κοινοτικού Συμβουλίου Χλώρακας.
- 1.11. Για την άρδευση των χώρων πρασίνου να εξευρεθεί άλλη πηγή νερού, εκτός του επεξεργασμένου νερού του ΣΑΠΑ, καθώς το νερό αυτό χρησιμοποιείται μόνο για εμπλουτισμό του υδροφορέα. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.12. Να εφαρμόζεται ο Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής (ΚΔΠ 263/2007) όσον αφορά την άρδευση των χώρων πρασίνου.
- 1.13. Αναφορικά με τη δημιουργία και συντήρηση των κήπων, να δοθεί προτεραιότητα σε οργανικές και βιολογικές μεθόδους καλλιέργειας και διαχείρισης και στην εφαρμογή πρωτοκόλλων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Παρασίτων (Integrated Pest Management, IPM).
- 1.14. Απαγορεύεται η χρήση φυτοφαρμάκων. Σε ειδικές περιπτώσεις που πιθανόν να απαιτηθεί η χρήση τους για την προστασία του περιβάλλοντος (ρύπανση εδάφους, επιφανειακών, παράκτιων και υπόγειων νερών) θα πρέπει:
- Το κάθε φυτοφάρμακο που θα χρησιμοποιείται να είναι εγκεκριμένο για τη συγκεκριμένη χρήση σύμφωνα με τους περί Γεωργικών Φαρμάκων Νόμους του 1993 και 2004. Επίσης, οι δραστικές ουσίες που χρησιμοποιούνται στα βιοκτόνα θα πρέπει να είναι εγκεκριμένες με βάση την εθνική νομοθεσία.
 - Να ακολουθείται η Καλή Γεωργική Πρακτική κατά το χειρισμό των φυτοφαρμάκων (εφαρμογή, αποθήκευση, μεταφορά) σύμφωνα με τον «Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής – Γεωργικά Φάρμακα».
- 1.15. Για τη μείωση των επιπέδων φωτορύπανσης από τον εξωτερικό φωτισμό, απαιτείται ρύθμιση της έντασης φωτός, κατεύθυνση της φωτεινής δέσμης στο εσωτερικό της ανάπτυξης και κατάλληλη επιλογή του ύψους τοποθέτησης των φωτιστικών εστιών.
- 1.16. Να γίνεται χωριστή Διαλογή στην Πηγή (ΔσΠ), εντός των κτηρίων, για τουλάχιστον τα ρεύματα αποβλήτων γυαλιού, χαρτιού/ χαρτονιού και PMD. Για το σκοπό αυτό να εγκατασταθεί εξοπλισμός (π.χ. συμπιεστής, κάδος) σε λειτουργική θέση για τη ΔσΠ. Οι χρήστες των κτιρίων να τύχουν κατάλληλης ενημέρωσης ώστε να επιτυγχάνεται όσο το δυνατόν πιο καθαρή παραγωγή ανακυκλώσιμων αποβλήτων. Τα χωριστά διαλεγμένα ανακυκλώσιμα, να περισυλλέγονται από το Κεντρικό Σημείο Περισυλλογής σε τακτά χρονικά διαστήματα από αδειοδοτημένους διαχειριστές σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.
- 1.17. Να εγκατασταθούν σύγχρονα συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας. Προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα για το έργο:
- Φωτισμός με αισθητήρες ή αυτόματους χρονοδιακόπτες σε χώρους με περιοδική χρήση, όπως διαδρόμους, χώρους υγιεινής κλπ. Αποφυγή αλόγιστης χρήσης ηλεκτρικού ρεύματος.
 - Χρήση θερμομονωτικών υλικών στις κάθετες και οριζόντιες επιφάνειες.
 - Τοποθέτηση διπλών υαλοστασίων και οικοδομικών υλικών μειωμένου συντελεστή θερμοπερατότητας.
 - Ο ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός που θα εγκατασταθεί να είναι υψηλής ενεργειακής απόδοσης.
 - Να χρησιμοποιηθεί εξοπλισμός χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης (ή ψηλής ενεργειακής απόδοσης) σε όλες τις περιπτώσεις όπου είναι δυνατό.

- 1.18.** Να εγκατασταθούν σύγχρονα συστήματα εξοικονόμησης νερού. Προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα:
- Εγκατάσταση ειδικών εξαρτημάτων / συσκευών / ρυθμιστών για παρακολούθηση και ρύθμιση της κατανάλωσης του νερού.
 - Χρήση ρυθμιστών πίεσης νερού.
 - Χρήση σύγχρονων αυτόματων συστημάτων άρδευσης που να λαμβάνουν υπόψη τις συνθήκες εξάτμισης και διαπνοής.
 - Χρονικός προγραμματισμός άρδευσης για λιγότερη εξάτμιση και καλύτερη απορρόφηση.
- 1.19.** Τα παραγόμενα αστικά λύματα και τα υγρά απόβλητα καθαρισμού των κολυμβητικών δεξαμενών να οδηγούνται στο κεντρικό αποχετευτικό δίκτυο του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Πάφου.
- 1.20.** Απαγορεύεται η διάθεση των υγρών αποβλήτων σε απορροφητικούς λάκκους / τάφρους.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: Όροι για την αποξήλωση του έργου

- 1.1.** Η αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.
- 1.2.** Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει:
- Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία του έργου.
 - Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση διατήρηση του τοπίου. Αυτό θα επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Περιβαλλοντική Αρχή.
- 1.3.** Κατά τη διάρκεια των εργασιών αποξήλωσης να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.

**Τμήμα Περιβάλλοντος
Ιούνιος 2023**

